

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว พ.ศ.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว

.....
.....
.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดตั้งบริษัทจำกัดคนเดียว พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัดคนเดียวที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

“บริษัทจำกัด” หมายความว่า บริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“เจ้าของบริษัท” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่เป็นเจ้าของเงินหรือทรัพย์สินที่นำมาลงทุนในบริษัท

“นายทะเบียน” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และให้หมายรวมถึงผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมายด้วย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการของบริษัท

“สารวัตรใหญ่บัญชี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และให้หมายความว่ารวมถึงผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมายด้วย ตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี

“สารวัตรบัญชี” หมายความว่า ผู้ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้เป็นสารวัตรบัญชีประจำสำนักงานบัญชีประจำท้องที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี

“เงินปันผล” หมายความว่า ผลตอบแทนการลงทุนที่จ่ายเป็นตัวเงินให้แก่เจ้าของบริษัท

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และกำหนดกิจการอื่น ตลอดจนออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งบริษัทตามพระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “บริษัท...จำกัด (คนเดียว)” และให้มีสภาพ เป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นับตั้งแต่ได้จดทะเบียน

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจดทะเบียน ให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนประกาศกำหนด

มาตรา ๕ เจ้าของบริษัท หรือบริษัท จะถือเอาประโยชน์จากบุคคลภายนอกจากข้อความหรือรายการใดๆ ที่บังคับให้ต้องจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้ จนกว่านายทะเบียนจะได้รับจดทะเบียนเรียบร้อยแล้ว แต่ฝ่ายบุคคลภายนอกจะถือเอาประโยชน์เช่นนั้นได้

มาตรา ๖ บุคคลใดเมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมแล้ว มีสิทธิตรวจ หรือคัดข้อความในรายการจดทะเบียนหรือ เอกสารที่นายทะเบียนเก็บรักษาไว้ หรือจะขอให้นายทะเบียนคัดสำเนาหรือถ่ายเอกสารฉบับใดๆ พร้อมด้วย คำรับรองของนายทะเบียนว่าถูกต้อง หรือจะขอให้นายทะเบียนออกหนังสือรับรองรายการใดที่จดทะเบียนไว้ก็ได้

ผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท เมื่อได้เสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว ชอบที่จะขอให้ นายทะเบียนออกหนังสือรับรองการจดทะเบียนนั้นให้ก็ได้ตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๗ บริษัทต้องปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ใช้ชื่อซึ่งต้องมีคำว่า “บริษัท...จำกัด (คนเดียว)” ในกรณีที่ใช้ชื่อเป็นอักษรภาษาต่างประเทศจะใช้ คำซึ่งมีความหมายว่าเป็น “บริษัท...จำกัดโดยบุคคลคนเดียว” ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแทนก็ได้

(๒) แสดงชื่อ ที่ตั้งสำนักงาน และเลขทะเบียนบริษัทไว้ในจดหมาย ประกาศ ใบส่งของ และใบเสร็จรับเงิน

(๓) แสดงชื่อบริษัทไว้ในดวงตรา (ถ้ามี)

(๔) จัดให้มีป้ายชื่อไว้หน้าสำนักงานใหญ่ และสำนักงานสาขา (ถ้ามี) และดำเนินการมิให้มีป้ายชื่อดังกล่าว ในกรณีที่มิใช่สถานที่นั้นเป็นสำนักงานใหญ่ หรือสำนักงานสาขา หรือในกรณีที่จดทะเบียนเลิกบริษัทหรือสาขา ของบริษัทแล้ว

การจัดให้มีหรือการดำเนินการมิให้มีป้ายชื่อดังกล่าว (๔) ต้องกระทำภายในสิบวันนับแต่วันจดทะเบียน บริษัท หรือมิใช่สถานที่นั้นเป็นสำนักงานใหญ่ หรือสำนักงานสาขา หรือจดทะเบียนเลิกบริษัท หรือเลิกสาขา แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘ ถ้านายทะเบียนเห็นว่าชื่อของบริษัทใดที่ขอจดทะเบียน ไม่ว่าจะชื่อนั้นจะเป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ เหมือนหรือคล้ายกับชื่อของบริษัทตามพระราชบัญญัตินี้ ห้ามหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่ยื่นหรือที่จดทะเบียนไว้ก่อน ให้นายทะเบียนปฏิเสธการขอจดทะเบียนนั้น และแจ้งให้ผู้ขอจดทะเบียนทราบ

เมื่อปรากฏแก่นายทะเบียนว่าชื่อของบริษัทที่จดทะเบียนภายหลัง มีชื่อเหมือนหรือคล้ายกับชื่อของบริษัทที่จดทะเบียนไปก่อนแล้ว ให้นายทะเบียนสั่งให้บริษัทที่จดทะเบียนภายหลังแก้ไขภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ นายทะเบียนมีคำสั่งและเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวบริษัทไม่แก้ไข นายทะเบียนสั่งให้เลิกบริษัทได้

หมวด ๒ การจัดตั้งบริษัท

มาตรา ๙ บุคคลคนหนึ่งอาจขอจัดตั้งบริษัทตามพระราชบัญญัตินี้ได้หนึ่งบริษัท เว้นแต่เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ เจ้าของบริษัทรับผิดชอบจำกัดเท่าจำนวนทุนที่นำมาลงในบริษัท และมีหน้าที่ต้องชำระทุนจดทะเบียนเต็มจำนวน

มาตรา ๑๑ เจ้าของบริษัทต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) บรรลุนิติภาวะ
- (๒) มีสัญชาติไทย
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดฐานฉ้อโกง โกงเจ้าหนี้ ยักยอก ความผิดเกี่ยวกับการค้าตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอจัดตั้งบริษัท และ
- (๕) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุด หรือถูกเปรียบเทียบปรับในความผิดฐานให้ความช่วยเหลือสนับสนุน หรือร่วมประกอบธุรกิจ หรือมีอำนาจครอบงำกิจการ หรือมีอำนาจควบคุมบริษัท โดยแสดงออกว่าเป็นธุรกิจของตนแต่เพียงผู้เดียว หรือลงทุนแทนคนต่างด้าว เพื่อให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจโดยหลีกเลี่ยง หรือฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอจัดตั้งบริษัท

มาตรา ๑๒ ในการขอจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ให้กรรมการที่เป็นเจ้าของบริษัทหรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าของบริษัทดำเนินการจดทะเบียนบริษัท โดยมีรายการจดทะเบียนอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อบริษัทตามมาตรา ๗ (๑)
- (๒) ที่ตั้งสำนักงาน และที่ติดต่อของบริษัท
- (๓) ทุนจดทะเบียนใช้เป็นตัวเงินหรือชำระเป็นทรัพย์สินอื่นนอกจากตัวเงิน กรณีเป็นทรัพย์สินอื่นนอกจากตัวเงิน จะต้องแสดงเกณฑ์ในการตีราคาทรัพย์สินนั้นด้วย
- (๔) ชื่อ ที่ติดต่อ และลายมือชื่อ ของเจ้าของบริษัท และกรรมการ
- (๕) กำหนดวันเลิกกิจการ ในกรณีที่กำหนดวันเลิกกิจการไว้ล่วงหน้า

(๖) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการบริษัท

(๖.๑) วัตถุประสงค์ของบริษัทซึ่งต้องระบุประเภทธุรกิจโดยชัดแจ้ง

(๖.๒) อำนาจหน้าที่ของกรรมการ

(๖.๓) ข้อบังคับของบริษัท

(๖.๔) ข้อกำหนดอื่น (ถ้ามี)

หากมีการเปลี่ยนแปลงรายการตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการจดทะเบียนแก้ไขรายการทางทะเบียนภายในสิบสี่วัน นับแต่วันที่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของบริษัท

มาตรา ๑๓ ข้อบังคับของบริษัทต้องไม่ขัดหรือแย้งกับรายการจดทะเบียนและบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และอย่างน้อยต้องกำหนดเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง จำนวนกรรมการ อำนาจกรรมการ และบำเหน็จกรรมการ

(๒) เงินปันผลและเงินสำรอง

(๓) การบัญชี การเงิน

(๔) การสอบบัญชี (ถ้ามี)

(๕) การใดๆ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าของบริษัทก่อนการดำเนินการ

ในการแก้ไขข้อบังคับ ให้กรรมการขอจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่เจ้าของบริษัทให้ความเห็นชอบเป็นหนังสือ

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่บริษัทจัดตั้งสำนักงานสาขาเพื่อดำเนินกิจการของบริษัทไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร ให้ขอจดทะเบียนสำนักงานสาขาก่อนดำเนินการ

ในกรณีที่บริษัทเลิกสำนักงานสาขา ให้ขอจดทะเบียนเลิกสำนักงานภายในสิบสี่วันนับแต่วันเลิกสาขานั้น

มาตรา ๑๕ บริษัทต้องมีสมุดทะเบียนผู้ลงทุน ซึ่งอย่างน้อยมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ สัญชาติ ที่อยู่ อาชีพ ของผู้ลงทุน จำนวนเงินที่ใช้ลงทุนหรือที่ถือว่าได้ใช้เป็นการลงทุน

(๒) วัน เดือน ปี ที่ได้ลงทะเบียนเป็นผู้ลงทุน

สมุดทะเบียนผู้ลงทุน ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าถูกต้อง

มาตรา ๑๖ ให้บริษัททำใบสำคัญการลงทุน โดยให้กรรมการลงลายมือชื่อเองคนหนึ่งเป็นอย่างน้อย ในใบสำคัญการลงทุน และมอบให้เจ้าของบริษัทถือไว้เป็นหลักฐานการลงทุน

ใบสำคัญการลงทุน อย่างน้อยต้องมีรายการต่อไปนี้

(๑) ชื่อบริษัท

(๒) มูลค่าของเงินและทรัพย์สินที่ลงทุน

(๓) ชื่อผู้ลงทุน

หมวด ๓ การบริหารจัดการ

มาตรา ๑๗ เจ้าของบริษัทอาจแต่งตั้งตนเองหรือบุคคลอื่นตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไปเป็นกรรมการเพื่อบริหารจัดการตามข้อบังคับบริษัท และอยู่ในความครอบงำของเจ้าของบริษัท

กรรมการต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) บรณฤนิตภาวะ
- (๒) มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้กระทำโดยทุจริต เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี ก่อนได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ
- (๕) ไม่เคยถูกลงโทษไล่ออกหรือปลดออกจากราชการ หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ฐานทุจริตต่อหน้าที่
- (๖) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุด หรือถูกเปรียบเทียบปรับในความผิดฐานให้ความช่วยเหลือสนับสนุน หรือร่วมประกอบธุรกิจ หรือมีอำนาจครอบงำกิจการ หรือมีอำนาจควบคุมบริษัท โดยแสดงออกว่าเป็นธุรกิจของตนแต่เพียงผู้เดียว หรือลงทุนแทนคนต่างด้าว เพื่อให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจโดยหลีกเลี่ยง หรือฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว รวมทั้งผู้ซึ่งยินยอมให้บุคคลใดกระทำการดังกล่าว เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอจัดตั้งบริษัท

มาตรา ๑๘ ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา ๒๐ เว้นแต่ข้อบังคับจะกำหนดเป็นอย่างอื่น หลักเกณฑ์เกี่ยวกับกรรมการให้กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

- (๑) กรรมการอาจได้รับการแต่งตั้งหรือถอดถอนจากเจ้าของบริษัทเมื่อใดก็ได้
- (๒) กรรมการทุกคนมีสิทธิและหน้าที่เท่าเทียมกันในการบริหารจัดการและการดำเนินกิจการทั้งปวงของบริษัท รวมถึงการทำหน้าที่เป็นตัวแทนของบริษัท
- (๓) ข้อหาหรือในการประชุมกรรมการให้ตัดสินโดยเอาเสียงข้างมากเป็นใหญ่
- (๔) กรณีเจ้าของบริษัทเป็นกรรมการคนเดียวของบริษัท ถึงแก่ความตาย ให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๖ มรดก

กรณีกรรมการถูกถอดถอนตาม (๑) หรือไม่มีกรรมการอื่นที่มีอำนาจกระทำการแทนได้ ให้เจ้าของบริษัทตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ถูกถอดถอน

มาตรา ๑๙ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๗
- (๔) ถูกลดถอนตามมาตรา ๑๘ (๑)
- (๕) ศาลมีคำสั่งให้ออก

มาตรา ๒๐ กรรมการคนใดจะลาออกจากตำแหน่ง ให้ยื่นใบลาออกเป็นหนังสือ การลาออกมีผลนับแต่ วันที่ใบลาออกไปถึงบริษัท

กรรมการซึ่งลาออกตามวรรคหนึ่ง จะแจ้งการลาออกของตนให้นายทะเบียนทราบด้วยก็ได้

มาตรา ๒๑ การดำเนินการดังต่อไปนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าของบริษัท

(๑) ขาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน จำหน่าย จ่าย หรือโอนโดยประการอื่นใด ซึ่งทรัพย์สินจำนวนมากวก่ากึ่งหนึ่งของบริษัทหรือตามที่กำหนดในข้อบังคับ โดยที่ไม่ใช่กิจการปกติของบริษัท

(๒) การเพิ่มทุนและการลดทุน

(๓) กิจกรรมอื่นใดนอกไปจากกิจการปกติของบริษัท

(๔) แก้ไขข้อบังคับของบริษัท

ความเห็นชอบของเจ้าของบริษัทอาจทำได้โดยไม่ต้องเข้าประชุมร่วมกับกรรมการ แต่ให้จัดทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อตนเอง หรือลายมือชื่อของผู้ได้รับมอบอำนาจแทนเจ้าของบริษัทก็ได้

มาตรา ๒๒ ในการดำเนินกิจการของบริษัท กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและด้วยความระมัดระวังเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท

หน้าที่ความซื่อสัตย์สุจริตและความระมัดระวังตามวรรคหนึ่ง รวมถึงการไม่กระทำการใดที่มีผลผูกพันกับบริษัทโดยที่มีส่วนได้เสียส่วนตนขัดกับส่วนได้เสียของบริษัท การไม่กระทำการใดที่เป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัท

เจ้าหน้าที่ของบริษัทอาจใช้สิทธิเรียกร้องในนามของตนเองแทนบริษัทในหนี้ของบริษัทได้

มาตรา ๒๓ กรรมการอาจเป็นผู้ทำบัญชีหรือจัดให้มีผู้ทำบัญชี เพื่อจัดทำงบการเงินส่งให้เจ้าของบริษัทเห็นชอบเป็นประจำทุกปี

กรรมการต้องเก็บรักษาบัญชีและงบการเงินไว้ให้แก่เจ้าของบริษัทและนายทะเบียนเพื่อเปิดเผยแก่สาธารณะเป็นระยะเวลาห้าปีนับจากวันปิดบัญชี ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๔ ให้บริษัทเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี และต้องจัดให้มีการทำบัญชีสำหรับการประกอบธุรกิจ โดยมีรายละเอียด หลักเกณฑ์ และวิธีการตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการบัญชีเท่าที่ไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และที่อธิบดีประกาศกำหนด

ให้บริษัทเริ่มทำบัญชี นับแต่วันที่บริษัทได้รับจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย และต้องปิดบัญชีครั้งแรกภายในสิบสองเดือนนับแต่วันเริ่มทำบัญชี และปิดบัญชีทุกรอบสิบสองเดือน นับแต่วันปิดบัญชีครั้งก่อน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากสารวัตรใหญ่บัญชี หรือสารวัตรบัญชีตามมาตรา ๒๕

ให้บริษัทจัดทำงบการเงิน และงบการเงินต้องมีรายการย่อตามที่อธิบดีประกาศกำหนด เว้นแต่กรณีที่ได้มีกฎหมายเฉพาะกำหนดเพิ่มเติมจากรายการย่อของงบการเงินที่อธิบดีกำหนดไว้แล้ว ให้ใช้รายการย่อตามที่กำหนดในกฎหมายเฉพาะนั้น

งบการเงินต้องได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เว้นแต่อธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี กำหนดยกเว้นการมีผู้สอบบัญชี

การยื่นงบการเงินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๕ ให้สารวัตรใหญ่บัญชีและสารวัตรบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี กับบริษัทเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๖ ในข้อบังคับบริษัทอาจกำหนดให้มีบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่กรรมการของบริษัทเป็นกรรมการตรวจสอบด้วยก็ได้ โดยร่วมประชุมเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการบริษัท หรือแยกเป็นคณะกรรมการตรวจสอบต่างหากอีกคณะหนึ่งก็ได้ ซึ่งอาจรวมถึงการกำหนดอำนาจหน้าที่ของกรรมการตรวจสอบ และหลักเกณฑ์และวิธีการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น

กรรมการตรวจสอบต้องเป็นบุคคลธรรมดาตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไปมีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการทั้งปวงของบริษัท รวมถึงความเกี่ยวข้องกับการอื่นที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและการให้คำปรึกษา ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของบริษัท

มาตรา ๒๗ เว้นแต่จะมีบทบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้เป็นอย่างอื่น ความเกี่ยวพันระหว่างกรรมการกับบริษัท และบริษัทกับบุคคลภายนอก ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวแทน

หมวด ๔ การจ่ายเงินปันผล

มาตรา ๒๘ การจ่ายเงินปันผลจากเงินประเภทอื่นนอกจากเงินกำไรจะกระทำมิได้ ในกรณีที่บริษัทยังมียอดขาดทุนสะสมอยู่ ห้ามมิให้จ่ายเงินปันผล

บริษัทอาจจ่ายเงินปันผลให้แก่เจ้าของบริษัทได้ เมื่อกรรมการเห็นว่ามีกำไรเพียงพอที่จะจ่ายได้

มาตรา ๒๙ บริษัทต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดเงินขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของทุนจดทะเบียน เว้นแต่บริษัทจะมีข้อบังคับหรือกฎหมายอื่นกำหนดให้ต้องมีทุนสำรองมากกว่านั้น

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่บริษัทจ่ายเงินปันผลให้เจ้าของบริษัทโดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ หรือ มาตรา ๒๙ เป็นเหตุให้เจ้าหนี้ของบริษัทเสียหาย เจ้าหนี้จะฟ้องเจ้าของบริษัทให้คืนเงินปันผลที่ได้รับไปแล้วก็ได้ โดยต้องฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่เวลาที่เจ้าหนี้ทราบถึงการจ่ายเงินปันผล หรือสิบปีนับแต่วันที่จ่ายเงินปันผล

หมวด ๕ การเพิ่มทุนและการลดทุน

มาตรา ๓๑ บริษัทอาจเพิ่มทุน หรือลดทุนของบริษัทจากจำนวนที่จดทะเบียนไว้แล้วได้ ด้วยความเห็นชอบของเจ้าของบริษัทตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด และต้องนำความมาจดทะเบียนในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบ

มาตรา ๓๒ ทุนของบริษัทนั้นจะลดลงไปถึงต่ำกว่าจำนวนหนึ่งในสี่ของทุนทั้งหมดไม่ได้ เมื่อบริษัทประสงค์จะลดทุน ต้องโฆษณาความประสงค์นั้นในหนังสือพิมพ์อย่างน้อยหนึ่งคราวและต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังบรรดาผู้ซึ่งบริษัทรู้ว่าเป็นเจ้าหนี้ของบริษัท บอกให้ทราบรายการซึ่งประสงค์จะลดทุนลงและขอให้เจ้าหนี้อันมีข้อคัดค้านอย่างหนึ่งอย่างใดในการลดทุนนั้นส่งคำคัดค้านไปภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่บอกกล่าวนั้น

ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านภายในกำหนดเวลาสิบสี่วัน ก็ให้พึงถือว่าไม่มีการคัดค้าน

ถ้าหากมีเจ้าหนี้คัดค้าน บริษัทจะจัดการลดทุนลงไม่ได้ จนกว่าจะได้ชี้แจงหรือให้ประกันเพื่อหนี้รายนั้นแล้ว

หมวด ๖ การแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัด

มาตรา ๓๓ บริษัทอาจปรับโครงสร้างการลงทุนโดยการแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัด ดังนี้

(๑) จัดหาผู้ร่วมลงทุนหรือผู้ถือหุ้นให้ครบเป็นองค์ประกอบในการจัดตั้งบริษัทจำกัด

(๒) แจ้งความประสงค์ที่จะแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัด โดยประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราว และมีหนังสือบอกกล่าวไปยังบรรดาผู้ซึ่งรู้ว่าเป็นเจ้านี่ของบริษัทบอกให้ทราบรายการที่ประสงค์จะปรับโครงสร้างการลงทุนเป็นบริษัทจำกัด และขอให้เจ้านี่ผู้มีข้อความอย่างหนึ่งอย่างใดในการปรับโครงสร้างการลงทุนเป็นบริษัทจำกัดนั้นส่งคำคัดค้านไปภายในสามสิบวันนับแต่วันที่บอกกล่าวนั้น

ถ้ามีการคัดค้านบริษัทจะปรับโครงสร้างการลงทุนมิได้จนกว่าจะได้ชำระหนี้หรือให้ประกันเพื่อหนี้นั้นแล้ว

มาตรา ๓๔ ในกรณีไม่มีการคัดค้านหรือมีการคัดค้านแต่บริษัทได้ชำระหนี้หรือให้ประกันเพื่อหนี้นั้นแล้ว ให้จัดประชุมผู้ร่วมลงทุนดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดจำนวนหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิ รวมทั้งกำหนดสภาพ และบุริมสิทธิของหุ้นซึ่งจะออก และจัดสรรหุ้นของบริษัทที่แปรสภาพให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทจำกัด

(๒) ชื่อของบริษัทจำกัดที่แปรสภาพ โดยจะใช้ชื่อใหม่หรือจะใช้ชื่อเดิมของบริษัทที่แปรสภาพก็ได้

(๓) วัตถุประสงค์ของบริษัทจำกัด

(๔) ทุนของบริษัทจำกัด โดยจะต้องมีทุนไม่น้อยกว่าทุนชำระแล้วของบริษัทที่แปรสภาพ

(๕) หนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทที่จำเป็นต้องแก้ไข ทั้งนี้ จะมีการแก้ไขเพิ่มทุนของบริษัทจำกัดภายหลังแปรสภาพแล้วด้วยก็ได้

(๖) ข้อบังคับของบริษัทจำกัด

(๗) เลือกตั้งกรรมการของบริษัทจำกัด

(๘) เลือกตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัทจำกัด

(๙) เรื่องอื่นๆ ที่จำเป็นในการแปรสภาพ (ถ้ามี)

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการนั้นๆ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕ ให้กรรมการบริษัทเดิมต้องส่งมอบกิจการ ทรัพย์สิน บัญชีเอกสารและหลักฐานต่างๆ ของบริษัทให้แก่คณะกรรมการบริษัทจำกัดภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการในเรื่องต่างๆ ตามมาตรา ๓๔ เสร็จสิ้นแล้ว

ในกรณีที่เจ้าของบริษัทยังไม่ได้โอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สิน หรือทำเอกสารหลักฐานการใช้สิทธิต่างๆ ให้แก่บริษัท ให้คณะกรรมการบริษัทจำกัดมีหนังสือแจ้งให้โอนกรรมสิทธิ์หรือทำเอกสารหลักฐานการใช้สิทธิต่างๆ แล้วแต่กรณีให้แก่คณะกรรมการบริษัทจำกัดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

มาตรา ๓๖ คณะกรรมการบริษัทจำกัดต้องขอจดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดต่อนายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการตามมาตรา ๓๕ ครบถ้วนแล้ว

ในการขอจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด คณะกรรมการบริษัทจำกัดต้องยื่นรายงานการประชุมแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดตามมาตรา ๓๔ หนังสือบริคณห์สนธิ ข้อบังคับ และบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นพร้อมกับการขอจดทะเบียนด้วย

มาตรา ๓๗ เมื่อนายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้รับจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดแล้ว ให้บริษัทเดิมหมดสภาพการเป็นบริษัทตามพระราชบัญญัตินี้และให้นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียนบริษัทจำกัดย่อมาได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และความรับผิดชอบของบริษัทเดิมทั้งหมด

หมวด ๗ การเลิกบริษัท

มาตรา ๓๘ บริษัทย่อมเลิกกันด้วยเหตุดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อเจ้าของบริษัทตาย เว้นแต่บริษัทตกทอดเป็นมรดกแก่ทายาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๖ มรดก และทายาทประสงค์จะดำเนินธุรกิจต่อไป

(๒) เมื่อเจ้าของบริษัทล้มละลาย หรือตกเป็นคนที่ไร้ความสามารถ

(๓) เมื่อสิ้นกำหนดเวลา หรือเมื่อมีกรณีหรือมีเงื่อนไข ตามที่ระบุในรายการจดทะเบียนเกิดขึ้นให้เป็นเหตุเลิกบริษัท และเจ้าของบริษัทไม่เห็นชอบให้มีการขยายกำหนดเวลาออกไป

(๔) ศาลสั่งให้เลิกบริษัทตามที่มีผู้ร้องขอ เพราะไม่เริ่มทำการภายในปีหนึ่งนับแต่วันจดทะเบียนหรือหยุดทำการถึงปีหนึ่งเต็ม หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด

(๕) เจ้าของบริษัทมีความประสงค์ให้เลิก

(๖) นายทะเบียนสั่งให้เลิก

(๗) เหตุอื่นใดตามกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่น

ทั้งนี้ ให้นำความมาจดทะเบียนเลิกภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่มิเหตุตามวรรคหนึ่งแล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๙ ในการเลิกบริษัท จะต้องมีการตั้งผู้ชำระบัญชี กรณีมีข้อบังคับกำหนดผู้ชำระบัญชีไว้ หรือศาลมีคำสั่งตั้งผู้ชำระบัญชี ให้ผู้นั้นเป็นผู้ชำระบัญชี

กรณีไม่มีการตั้งผู้ชำระบัญชีไว้ ให้กรรมการด้วยความยินยอมของเจ้าของบริษัท เป็นผู้ชำระบัญชี

กรณีเจ้าของบริษัทไม่แต่งตั้งผู้ใดเป็นผู้ชำระบัญชี ให้เจ้าของบริษัทเป็นผู้ชำระบัญชี

มาตรา ๔๐ เมื่อมีการเลิกบริษัท ให้คณะกรรมการส่งมอบทรัพย์สิน บัญชี และเอกสารหลักฐานต่างๆ ทั้งหมดของบริษัทให้แก่ผู้ชำระบัญชีภายในเจ็ดวันนับแต่วันเลิก

มาตรา ๔๑ การเลิกบริษัทให้มีผลนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนเลิก แต่ถ้าการชำระบัญชียังไม่เสร็จ ให้ถือว่าบริษัทยังดำรงอยู่เท่าเวลาที่เป็นเพื่อการชำระบัญชี

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่บริษัทเลิกโดยเหตุอื่นนอกจากเหตุล้มละลาย ให้จัดการชำระบัญชีตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เท่าที่ไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และที่อธิบดีประกาศกำหนด

หมวด ๘ การถอนทะเบียนบริษัทร้าง

มาตรา ๔๓ เมื่อปรากฏแก่นายทะเบียนว่าบริษัท มิได้ทำการค้าขาย หรือประกอบกิจการ หรือไม่มีตัวผู้ชำระบัญชีทำการอยู่โดยพฤติการณ์ดังต่อไปนี้

(๑) บริษัทใดมิได้ส่งงบการเงินนับแต่ปีปัจจุบันย้อนหลังสามปีติดต่อกัน หรือ

(๒) บริษัทที่อยู่ระหว่างชำระบัญชี แต่ผู้ชำระบัญชีมิได้ทำรายงานการชำระบัญชี หรือมิได้ยื่นจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีให้เสร็จสิ้นภายในสามปีนับแต่วันรับจดทะเบียนเลิกและนายทะเบียนได้ส่งหนังสือทางไปรษณีย์ตอบรับไปยังบริษัทและผู้ชำระบัญชีแจ้งให้ดำเนินการเพื่อให้มีตัวผู้ชำระบัญชี หรือยื่นรายงานการชำระบัญชี หรือจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ส่งหนังสือแล้ว แต่ผู้ชำระบัญชีมิได้ปฏิบัติตาม

(๓) เหตุอื่นที่เชื่อได้ว่าบริษัทมิได้ประกอบกิจการงาน

ทั้งนี้ เมื่อเป็นพฤติการณ์ตาม (๑) หรือ (๒) ให้นายทะเบียนขีดชื่อบริษัทนั้นออกจากทะเบียน การเป็นพฤติการณ์ตาม (๓) ให้นายทะเบียนมีหนังสือส่งทางไปรษณีย์ตอบรับไปยังบริษัท เพื่อสอบถามว่ายังทำการค้าขายหรือประกอบกิจการงานอยู่หรือไม่ และแจ้งว่าหากมิได้รับคำตอบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ส่งหนังสือ จะได้โฆษณาในหนังสือพิมพ์เพื่อขีดชื่อนิติบุคคลนั้นออกเสียจากทะเบียน ถ้านายทะเบียนได้รับคำตอบจากบริษัทนั้นว่า มิได้ทำการค้าขายหรือประกอบกิจการงานแล้ว หรือมิได้รับคำตอบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ส่งหนังสือ ให้นายทะเบียนโฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราวและส่งหนังสือบอกกล่าวทางไปรษณีย์ตอบรับไปยังบริษัทว่า เมื่อพ้นเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ส่งหนังสือบอกกล่าวบริษัทนั้นจะถูกขีดชื่อออกจากทะเบียน เว้นแต่จะแสดงเหตุให้เห็นเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๔๔ เมื่อสิ้นกำหนดเวลาที่แจ้งในหนังสือบอกกล่าวตามมาตรา ๔๓ แล้ว และบริษัทหรือผู้ชำระบัญชีมิได้แสดงเหตุให้เห็นเป็นอย่างอื่น นายทะเบียนจะขีดชื่อบริษัทนั้นออกจากทะเบียนก็ได้ ในการนี้ให้บริษัทนั้นสิ้นสภาพความเป็นนิติบุคคลตั้งแต่เมื่อนายทะเบียนขีดชื่อออกจากทะเบียน แต่ความรับผิดชอบของกรรมการ และเจ้าของบริษัทมีอยู่เท่าไรก็ให้คงมีอยู่อย่างนั้นและจะเรียกบังคับได้เสมือนบริษัทนั้นยังมิได้สิ้นสภาพนิติบุคคล

มาตรา ๔๕ ในระหว่างการดำเนินการถอนทะเบียนบริษัทร้าง หากปรากฏข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้ ให้นายทะเบียนพิจารณาระงับการขีดชื่อบริษัทออกจากทะเบียน

(๑) ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ส่งหนังสือสอบถามการประกอบกิจการงาน ถ้านายทะเบียนได้รับคำตอบจากบริษัทเป็นหนังสือว่ายังคงทำการค้าหรือประกอบกิจการงานอยู่

(๒) ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ส่งหนังสือแจ้งให้ดำเนินการเพื่อให้มีตัวผู้ชำระบัญชีหรือยื่นรายงานการชำระบัญชีหรือจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชี ถ้าบริษัทหรือผู้ชำระบัญชีดำเนินการให้มีตัวผู้ชำระบัญชีหรือยื่นรายงานการชำระบัญชีหรือจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีแล้วแต่กรณี

(๓) บริษัทแสดงหลักฐานให้เห็นว่ามีเหตุอื่นที่ไม่อาจขีดชื่อออกจากทะเบียนได้เมื่อพ้นระยะเวลาตาม (๑) หรือ (๒) แล้ว

(๔) บริษัทไม่มีที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ตามที่จดทะเบียนไว้ แต่ในระหว่างดำเนินการได้มาจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่

(๕) มีการส่งงบการเงิน

(๖) มีการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการทางทะเบียนหรือยื่นเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องทางทะเบียนของบริษัท

(๗) มีการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการทางทะเบียนเกี่ยวกับผู้ชำระบัญชีหรือสำนักงานของผู้ชำระบัญชี หรือยื่นเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องทางทะเบียนของบริษัทครั้งสุดท้ายถึงวันที่ตรวจสอบไม่เกิน ๓ ปี

(๘) บริษัทได้เปลี่ยนโครงสร้างเป็นบริษัทจำกัด หรืออยู่ในระหว่างดำเนินการจดทะเบียนเปลี่ยนโครงสร้างเป็นบริษัทจำกัด

(๙) มีการยื่นขอจดทะเบียนเลิกบริษัทต่อนายทะเบียน ทั้งนี้ ไม่ว่านายทะเบียนจะได้รับจดทะเบียนเลิกบริษัทนั้นแล้วหรือไม่

(๑๐) บริษัทได้ถูกศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ล้มละลาย พิกัดทรัพย์ชั่วคราว หรือพิกัดทรัพย์เด็ดขาด หรือมีคำสั่งอื่นตามกฎหมายล้มละลาย

(๑๑) ศาลมีคำสั่งรับคำร้องฟื้นฟูกิจการหรืออยู่ในระหว่างดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการ

(๑๒) มีหลักฐานเป็นหนังสือแจ้งต่อนายทะเบียนว่าบริษัทอยู่ในระหว่างการฟ้องร้องดำเนินคดี หรือศาลมีคำสั่งห้ามมิให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนเป็นการชั่วคราว หรือมีคำสั่งศาลในทำนองเดียวกัน หรือมีการคัดค้านการจดทะเบียน

มาตรา ๔๖ ถ้าบริษัท เจ้าของบริษัท หรือเจ้าหน้าที่ใดๆ ของบริษัทนั้นรู้สึกรู้ว่าต้องเสียหายโดยไม่เป็นธรรม เพราะการที่บริษัทถูกขิดซื้อออกจากทะเบียน เมื่อบริษัท เจ้าของบริษัท หรือเจ้าหน้าที่ ยื่นคำร้องต่อศาลและศาลพิจารณาได้ความเป็นที่พอใจว่าในขณะที่ขิดซื้อบริษัทออกจากทะเบียน บริษัทยังทำการค้าขายหรือยังประกอบกิจการอยู่ หรือเห็นเป็นการยุติธรรมในการที่จะให้บริษัทได้กลับคืนสู่ทะเบียนก็ดี ศาลจะสั่งให้ขิดซื้อบริษัทกลับคืนสู่ทะเบียนก็ได้ และให้ถือว่าบริษัทนั้นยังคงอยู่ตลอดมาเสมือนมิได้มีการขิดซื้อออกเลย โดยศาลจะสั่งเป็นประการใดๆ ที่เห็นเป็นการยุติธรรมก็ได้ เพื่อให้บริษัทและบรรดาบุคคลอื่นๆ กลับคืนสู่ฐานะอันใกล้เคียงกับฐานะเดิมเสมือนบริษัทนั้นมิได้ถูกขิดซื้อออกจากทะเบียนเลย

การร้องขอให้บริษัทกลับคืนสู่ทะเบียน ห้ามมิให้ร้องขอเมื่อพ้นกำหนดสิบปีนับแต่วันที่นายทะเบียนขิดซื้อบริษัทออกจากทะเบียน

หมวด ๙

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๗ บุคคลใดให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือร่วมประกอบธุรกิจ หรือมีอำนาจครอบงำกิจการ หรือมีอำนาจควบคุมบริษัท โดยแสดงออกว่าเป็นธุรกิจของตนแต่เพียงผู้เดียว หรือลงทุนแทนคนต่างด้าว เพื่อให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจโดยหลีกเลี่ยง หรือฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว รวมทั้งผู้ซึ่งยินยอมให้บุคคลใดกระทำการดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเลิกบริษัท หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ต้องระวางโทษปรับวันละหนึ่งหมื่นบาท ถึงห้าหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๔๘ บริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๔๙ กรรมการใดของบริษัทไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง มาตรา ๑๓ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๕๐ ผู้ทำบัญชีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๕๑ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๕๒ บริษัทใดจ่ายเงินปันผลโดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๕๓ บริษัทใดไม่จดทะเบียนตามมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๕๔ บริษัทใดไม่โฆษณาหรือไม่มีหนังสือบอกกล่าวความประสงค์จะลดทุนตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง หรือจัดการลดทุนโดยฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ วรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท กรรมการต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๕๕ กรรมการหรือผู้ชำระบัญชีของบริษัทใด โดยทุจริต แสดงออกซึ่งความเท็จหรือปกปิดความจริง ซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่เจ้าของบริษัทในเรื่องฐานะการเงินของบริษัทนั้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๕๖ บุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทเอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินอันบริษัทดังกล่าวจำนำไว้ ถ้าได้กระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับจำนำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ บุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทรู้ว่าเจ้าหน้าที่ของบริษัท หรือเจ้าหน้าที่ของบุคคลอื่นซึ่งจะใช้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหน้าที่ของบริษัทในการบังคับชำระหนี้จากบริษัท ใช้หรือน่าจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ชำระหนี้

(๑) ย้าย ซ่อน หรือโอนให้แก่ผู้อื่นซึ่งทรัพย์สินของบริษัท หรือ

(๒) แกล้งให้บริษัทเป็นหนี้ซึ่งไม่เป็นความจริง

ถ้าได้กระทำให้ผู้มีให้เจ้าหน้าที่ได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ บุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทใดกระทำการหรือไม่กระทำการ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่นอันเป็นการเสียหายแก่บริษัทนั้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๕๙ บุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัท กระทำการหรือยินยอมให้กระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ทำให้เสียหาย ทำลาย เปลี่ยนแปลง ตัดทอน หรือปลอมบัญชี เอกสาร หรือหลักประกันของบริษัท หรือที่เกี่ยวกับบริษัท หรือ

(๒) ลงชื่อความเท็จ หรือ ไม่ลงชื่อความสำคัญในบัญชีหรือเอกสารของบริษัท หรือที่เกี่ยวกับบริษัท

ถ้ากระทำหรือยินยอมให้กระทำเพื่อลวงให้บริษัทหรือเจ้าของบริษัทขาดประโยชน์อันควรได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๐ ผู้ใดใช้ชื่อหรือยี่ห้อซึ่งมีอักษรไทยว่า “บริษัท...จำกัด (คนเดียว)” หรืออักษรต่างประเทศซึ่งมีความหมายดังกล่าวประกอบในจดหมาย ประกาศ ใบแจ้งความ ใบส่งของ ใบเสร็จรับเงินหรือเอกสารอย่างอื่น เกี่ยวกับกิจการของบริษัท โดยมีได้เป็นบริษัท เว้นแต่เป็นการใช้ในการขอจดทะเบียนเกี่ยวกับการจัดตั้งบริษัท ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และปรับอีกวันละไม่เกินห้าร้อยบาท จนกว่าจะเลิกใช้หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๑ ผู้ใดโฆษณาโดยอ้างถึงบุคคล ตำแหน่งหน้าที่ บัญชี รายงาน หรือกิจการอันเกี่ยวกับบริษัทอันเป็นเท็จในสาระสำคัญ หรือปกปิดข้อความอันเป็นสาระสำคัญ เพื่อ

(๑) ลวงผู้มีส่วนได้เสียในบริษัทนั้นให้ขาดประโยชน์อันควรได้จากบริษัทนั้น หรือ

(๒) จูงใจบุคคลให้มอบหมายหรือส่งทรัพย์สินให้แก่บริษัทนั้น หรือให้เข้าเป็นผู้ค้ำประกันหรือให้ทรัพย์สินเป็นประกันบริษัทนั้น

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๒ ผู้ใดโดยทุจริตกำหนดค่าทรัพย์สินที่นำมาลงในบริษัทสูงกว่ามูลค่าที่แท้จริง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่บริษัทเป็นผู้กระทำความผิดและถูกลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ กรรมการ หรือผู้แทนบริษัท ซึ่งรู้เห็นเป็นใจกับการกระทำความผิดนั้น หรือซึ่งมิได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย

มาตรา ๖๔ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ เมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในเวลาที่กำหนดให้ดำเนินคดีต่อไป

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) การจดทะเบียนบริษัท		๒,๐๐๐ บาท
(๒) การจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมชื่อบัญชี		๕๐๐ บาท
(๓) การจดทะเบียนเพิ่มทุน		๕๐๐ บาท
(๔) การจดทะเบียนลดทุน		๕๐๐ บาท
(๕) การจดทะเบียนเลิกบริษัท		๕๐๐ บาท
(๖) การจดทะเบียนเรื่องอื่นๆ	เรื่องละ	๕๐๐ บาท
(๗) การออกใบสำคัญหรือใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียน	ฉบับละ	๒๐๐ บาท
(๘) การตรวจเอกสาร	ครั้งละ	๑๐๐ บาท
(๙) การขอสำเนาหรือขอให้ถ่ายเอกสารพร้อมทั้งคำรับรอง	ฉบับละ	๑๐๐ บาท
(๑๐) การรับรองข้อความในทะเบียน	เรื่องละ	๑๐๐ บาท

ร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับที่ผ่าน ครม.
เมื่อวันที่ 24 ม.ค. 60